

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक १६.०१.२०२१ ते २०.०१.२०२१)

अंक ०५/२०२१							दिनांक १५.०१.२०२१		कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (०८/०१/२०२१ ते १४/०१/२०२१ पर्यंत)							हवामानाचे घटक		पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता १६.०१.२०२१ ते २०.०१.२०२१ पर्यंत)				
०८/०१	०९/०१	१०/०१	११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	दिनांक		१६/०१	१७/०१	१८/०१	१९/०१	२०/०१
२.२	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)		०	०	०	०	०
३४.०	३३.०	३५.०	३५.०	३५.५	३५.०	३५.०	कमाल तापमान (अ. से)		३५	३५	३४	३५	३५
२३.५	२२.०	२१.०	२१.०	२०.५	१९.५	१८.५	किमान तापमान (अ. से)		१९	१९	१९	१९	१८
ढगाळ	निरभ	निरभ	निरभ	ढगाळ	निरभ	निरभ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्टा.)	१	४	१	१	०
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	दुपार						
९६	९३	९१	९४	९६	९३	९८	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)		६४	६९	७४	७२	७१
६०	४५	५१	४४	४२	४७	४६	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)		३१	३४	४०	३७	३४
०.२	०.५	०.५	०.६	०.७	०.५	०.७	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००७	००३	००४	००५	००४
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्व कडे	पूर्व कडे
पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्वोत्तर/ आग्नेये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पूर्वोत्तर/ आग्नेये कडे	पूर्वोत्तर/ आग्नेये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	दुपार						
मागील वर्षातील (२०२०) पर्जन्य (मि. मी)				१/०१/२०२१ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०२१ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)			
४८६०.०				११.६			०.०			२.२			

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	पिक निहाय कृषि सल्ला
आंबा	बोंगे फुटण्याची अवस्था	सध्यपरीस्थीतीत आंब्यामध्ये पालवी जुनी झालेली असून आंबा पिक बोंगे फुटण्याच्या अवस्थेत आहे. तरी आंबा बागायतदारांनी ढगाळ हवामानामुळे तुडतुडे, बोंगे खाणा-या अळया व भुरी रोगाचा प्रादुर्भावपासून दक्ष राहण्याची आवश्यकता आहे. आवश्यकता असल्यास त्यांच्या नियंत्रणासाठी २० टक्के क्विनॉलफॉस २० मि.ली. किंवा २० टक्के कार्बारिल पा.मि.भु. २० ग्रॅम किंवा ५० टक्के प्राफेनोफॉस १० मिली + कार्बेन्डेझिम १० ग्रॅम किंवा ८० टक्के पाण्यात मिसळणारे गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून संपूर्ण झाडावर फवारणी करावी. वाढलेली आद्रता व ढगाळ वातावरणामुळे आंबा पालवीवर व मोहोरावर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी आवश्यकतेनुसार १% कार्बेन्डाझिम (१० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात) या बुरशिनाशकाची फवारणी घ्यावी. जिल्ह्यामध्ये काही ठिकाणी येणा-या मोहोरावर फुलकीडीचा (थ्रीप्स) प्रादुर्भाव आढळून आल्यास अशा ठिकाणी फुलकीडीच्या नियंत्रणासाठी ४५ टक्के स्पीनोसॅड २.५ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यातून संपूर्ण झाडावर फवारावे. विद्यापीठाच्या शिफारशीनुसार मोहोरलेल्या झाडांना फळगळ कमी होऊन चांगली फळधारणा होण्यासाठी आम्रशक्ती या विद्राव्य अन्नद्रव्याची १ लि. प्रति १९ लि. पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी. सदर १९ लि. द्रावण हे चार मोहोरलेल्या झाडांसाठी वापरावे.
काजू	फुलोरा ते फळधारणा	काजुमधील मोहोर परीपक्व होण्याच्या अवस्थेत आहे. आगामी काही दिवसात फळधारणा होण्याची शक्यता लक्षात घेता व ढगाळ वातावरणाची शक्यता लक्षात घेता काजू बागायतदारांनी ढेकण्या व फुलकीडीच्या प्रादुर्भावपासून दक्षता घेण्याची गरज आहे. तरी काजूतील मोहोराचे व बोंडुचे ढेकण्या व फुलकीडीपासून संरक्षण करणे गरजेचे आहे. प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ३६% १५ मि.ली. किंवा लम्बडा सायहॅलोथ्रिन ५% ६ मि.ली. किंवा प्रोफेनोफॉस ५० टक्के प्रवाही/१० मि.ली. प्रति १० लि. पाण्यातून फवारणी करावी.
नारळ	फळधारणा	येत्या ५ दिवसात तापमान व आद्रतेमध्ये होणारी घट लक्षात घेता येत्या ५ दिवसात बाष्पीभवनाचा वेग वाढण्याची शक्यता असल्याने नारळ बागेस ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. नारळावरील सोंडया भुंगा या किडीच्या नियंत्रणासाठी भुंग्याने पाडलेली भोके १० टक्के कार्बारील भुकटी व वाळूने बुजवून घ्यावीत. तसेच खोडावर १ मिटर उंचीवर गिरमितच्या सहाय्याने १५ ते २० से.मी. खोल तिरपे भोक पाडून त्यामध्ये २० मि.ली. ३६ टक्के प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस नरसाळयाच्या सहाय्याने ओतावे आणि भोक सिमेंटच्या सहाय्याने बंद करावे.
सुपारी	फळधारणा	येत्या ५ दिवसात तापमान व आद्रतेमध्ये होणारी घट लक्षात घेता येत्या ५ दिवसात बाष्पीभवनाचा वेग वाढण्याची शक्यता असल्याने सुपारी बागेस ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.

		सुपारीस खतांचा दुसरा हप्ता डिसेंबर ते जानेवारी महीन्यात द्यावा त्यासाठी १६० ग्रॅम युरिया व १२५ ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश असा द्यावा.
केळी	-	केळीच्या पर्णगुच्छ रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त झाडे मुनव्यासकट समूळ जमिनीतून उपटून नष्ट करावीत. लागवडीसाठी रोगमुक्त मुनवे निवडावेत. मावा किडीचा प्रादुर्भाव आढळल्यास डायमिथोएट १५ मि.ली. प्रति १० ली. पाण्यातून १५ दिवसाच्या अंतराने तीन वेळा फवारावे.
वायंगणी भात	रोप अवस्था	उन्हाळी भात पीकाच्या पुर्नलागवडीची कामे पूर्ण करून घ्यावीत. नुकतीच लागवड केलेल्या भात शेतामध्ये सुरुवातीचे ८ ते १० दिवस पाण्याची पातळी २ ते ३ से.मी. ठेवावी. त्यानंतर ५ से.मी. पर्यंत वाढवावी. भातावर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास ट्रायसायक्लॅझोल १० ग्रॅम किंवा आयसोप्रोथिऑलेन १० मिलि प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारावे. या आठवड्यात ढगाळ वातावरणाचा अंदाज वर्तविण्यात आलेला असल्यामुळे भातावर पाने गुंडाळणारी अळीचा प्रादुर्भाव आढळल्यास नियंत्रणासाठी २५% प्रवाही क्विनॉलफॉस २ लिटर किंवा ट्रायझोफॉस ४०% प्रवाही ६२५ मिली किंवा लॅमडासायहॅलोथ्रिन ५% प्रवाही २५० मिली प्रति ५०० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून एक हेक्टर क्षेत्रावरती फवारावे.
भुईमुग	रोप अवस्था	भुईमुग पिकाच्या वाढीच्या कालावधीमध्ये पाण्याच्या दोन पाळ्यातील अंतर १५ ते २० दिवस ठेवावे.
कुळीथ	शाखीय वाढ	पुढील ५ दिवसांमध्ये ढगाळ वातावरणाची शक्यता लक्षात घेता कुळीथ पिकावर मावा व पाने पोखरणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी १५ मिली डायमिथोएट प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पिकावर फवारावे. अंगओलीत असल्यास कुळीथाला पाण्याची गरज नसते. परंतु ओलावा कमी असलेल्या जमिनीमध्ये पिकाला फुलो-यात असताना आणि शेंगा पोसण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. गरजेपेक्षा जास्त पाणी दिल्यास पिक फुलो-यात न येता फक्त शाखीय वाढ होत राहते. यासाठी पाण्याचा अति वापर टाळावा.
चवळी	शाखीय वाढ	पुढील ५ दिवसांमध्ये ढगाळ वातावरणाची शक्यता लक्षात घेता चवळी पिकावर मावा व पाने पोखरणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी १५ मिली डायमिथोएट प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पिकावर फवारावे. अंगओलीत असल्यास चवळी पिकाला पाण्याची गरज नसते. परंतु ओलावा कमी असलेल्या जमिनीमध्ये पिकाला फुलो-यात असताना आणि शेंगा पोसण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. गरजेपेक्षा जास्त पाणी दिल्यास पिक फुलो-यात न येता फक्त शाखीय वाढ होत राहते. यासाठी पाण्याचा अति वापर टाळावा.
कडवा वाल	शाखीय वाढ	वाल पिकास पिकाच्या वाढीच्या सर्व अवस्थांमध्ये जमिनीमध्ये ओलावा असणे आवश्यक आहे. पिकाला फुलो-यात असताना आणि दाणे भरण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. ज्यादा पाण्यामुळे वालाची शाखीय वाढ होते व उत्पन्न घटते.
दुभती जनावरे	-	रात्रीच्या वेळी किमान तापमानात घट होत असल्याने जनावरांचे थंडीपासून योग्य ते संरक्षण करण्यासाठी रात्रीच्या वेळी जनावरांना गोणपाटाचे पांघरून घालावे.
कुक्कुटपालन	-	थंडीचे प्रमाण वाढत असल्याने कॉबड्यांचे थंडीपासून योग्य ते संरक्षण करावे. रात्रीच्यावेळी कॉबड्यांचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी शेडला बाहेरून पडदे लावावेत. तसेच पिल्लांना पुरेशी ऊष्णता देण्यासाठी विद्युत दिव्यांची व्यवस्था करावी.
सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.		
डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर सहयोगी अधिष्ठाता तथा नोडल ऑफिसर कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ०२३६२-२४४२३१		डॉ. यशवंत चं. म्हाळ तांत्रिक अधिकारी कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ०२३६२-२४४२३१